

WAT U OVER VOGELGRIEP MOET WETEN

Vogelgriep

De belangrijkste feiten op een rij

- Vogelgriep (aviaire influenza H5N1) is een ziekte die momenteel in verscheidene delen van de wereld bij vogels voorkomt. In de EU zijn op het ogenblik vooral in het wild levende watervogels, zoals zwanen en eenden, met vogelgriep besmet.
- Het H5N1-virus, dat deze dierziekte veroorzaakt, gaat niet zomaar van vogels op mensen over.
- Mensen die in andere delen van de wereld met vogelgriep besmet zijn, hadden intensief contact met levende of dode besmette vogels en vooral met gehouden pluimvee.
- De epidemie heerst onder in het wild levende vogels. Verwacht wordt dan ook dat zich in de komende maanden in bepaalde regio's van de EU vogelgriep zal blijven voordoen. We zullen er dan ook mee moeten leren leven dat men af en toe gevallen van vogelgriep bij vogels constateert.
- Het H5N1-virus kan soms van vogels op andere dieren, zoals katten, worden overgedragen. Wanneer in regio's waar besmette vogels gevonden zijn normale voorzorgmaatregelen in acht worden genomen, neemt het risico voor de mens echter niet noemenswaardig toe.
- In de EU hebben de diergeneeskundige diensten zeer strenge maatregelen genomen om overdracht van het virus van in het wild levende vogels op pluimvee te voorkomen en uitbraken van vogelgriep bij pluimvee te beheersen.
- In regio's waar besmette dieren worden gevonden, worden tijdelijk beschermings- en toezichtsgebieden ingericht. In deze gebieden is het vervoer van levende dieren verboden, geldt een ophokplicht voor pluimvee, vinden strenge controles plaats en wordt nauwgezet ontsmet.
- Verder zijn gerichte maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat gehouden pluimvee niet met vogelgriep besmet raakt en besmette vogels niet in de voedselketen terechtkomen.
- Door goede verhitting wordt het H5N1-virus in vlees of eieren in ieder geval vernietigd.
- Het risico dat de mens door levende dieren of pluimveeproducten besmet raakt met het H5N1-virus is zeer gering. U hoeft uw voedingsgewoonten of reisplannen in verband met de vogelgriep dan ook niet te veranderen.

Consumptie van pluimveeproducten

- U kunt met een gerust hart pluimveeproducten (vlees van gevogelte of eieren) eten die in de EU in de winkel te koop zijn. In de EU gelden namelijk strenge veiligheidsvoorschriften voor voedsel. Ook hebben de diergeneeskundige diensten maatregelen genomen om te voorkomen dat vlees of eieren van zieke dieren in de voedselketen terechtkomen.
- Pluimveeproducten uit beschermings- en toezichtsgebieden (waar besmette dieren gevonden zijn) mogen in de EU alleen in de handel worden gebracht als ze streng door de diergeneeskundige diensten gecontroleerd zijn. Uit derde landen waar vogelgriep heerst, mogen geen pluimveeproducten worden ingevoerd.
- Wanneer in een pluimveehouderij vogelgriep uitbreekt, worden alle dieren gedood en onmiddellijk tot afval verwerkt. Vlees en eieren van een dergelijke pluimveehouderij worden eveneens vernietigd.
- In het zeer onwaarschijnlijke geval dat vlees of eieren in de EU toch met het virus besmet zijn, kunt u dat door goed bakken of koken vernietigen. Wanneer u vlees of eieren goed verhit, loopt u geen enkel risico.
- Vlees van gevaccineerd pluimvee is niet gevaarlijk voor uw gezondheid. Het virus in het vaccin is namelijk gedood en kan zich niet meer vermenigvuldigen.

Risicogroepen

- Als u dichtbij huis gevogelte, zoals kippen, eenden en ganzen, houdt, is er geen reden voor paniek. Van belang is dat u de mogelijke risico's goed in het oog houdt en vooral de volgende regels in acht neemt:
  - Volg de instructies van de plaatselijke diergeneeskundige dienst op. Geef pluimvee alleen in de hokken voer en water en houd het in risicogebieden binnen.
  - Neem contact op met de autoriteiten wanneer u meer dode wilde vogels ziet dan normaal of van uw eigen pluimvee ongewoon veel dieren doodgaan. Raak dode of zieke vogels niet aan.
  - Zorg ervoor dat de vogels niet in uw huis komen en let op goede hygiëne. Was uw handen met zeep als u in aanraking bent gekomen met vogels of hun uitwerpselen.
  - Zeg uw kinderen dat zij niet met de vogels mogen spelen en naar een volwassene moeten gaan als ze zieke of dode vogels vinden.
  - Zorg ervoor dat vooral kinderen de normale hygiënische regels in acht nemen.

- Maak zieke of stervende vogels niet zelf af en consumeer ze niet. Dit kan namelijk tot een groter risico leiden.
- Ook anderen die regelmatig in contact komen met pluimvee (bijvoorbeeld mensen die in de landbouw werkzaam zijn of dierenartsen) of met in het wild levende vogels (bijvoorbeeld jagers of vogelwachten) moeten zich bewust zijn van de risico's en voorzorgmaatregelen nemen.
- Het Europees centrum voor ziektepreventie en –bestrijding (ECDC) heeft gedetailleerd voorlichtingsmateriaal geproduceerd over voorzorgmaatregelen voor risicogroepen en mensen die in gebieden wonen of naar gebieden gaan waar besmette vogels gevonden zijn. Bij eventuele vragen kunt u voor advies ook terecht bij de nationale autoriteiten.

Rest van de bevolking

- Wanneer u niet tot de hierboven genoemde groepen behoort, is het zeer onwaarschijnlijk dat u met besmette vogels te maken krijgt.
- In dit geval is het voldoende als u zich aan een aantal voor de hand liggende regels houdt:
  - Raak geen in het wild levende of als pluimvee gehouden vogels aan die ziek of dood zijn en informeer uw plaatselijke diergeneeskundige dienst als u verdacht veel dode of zieke vogels vindt.
  - Neem de normale hygiënevoorschriften in acht. Was uw handen met zeep als u in aanraking bent gekomen met vogels of hun uitwerpselen.
- Wanneer vogels in uw regio met het hoogpathogene vogelgriepvirus besmet raken, geldt het volgende:
  - De nationale autoriteiten kunnen het vervoer van pluimvee tijdelijk verbieden en bepaalde plaatsen voor mensen tot verboden gebied verklaren. Het is van het allergrootste belang dat u zich aan deze verboden houdt. De verspreiding van het virus wordt hierdoor namelijk tegengegaan.
  - In deze regio's moeten katten binnen worden gehouden. Zo wordt voorkomen dat zij in aanraking komen met besmette wilde vogels of hun uitwerpselen en het virus via hun poten verder verspreiden en zelf ziek worden.

Reizen

- Het risico is gering tot nihil als u naar landen buiten de EU of gebieden in de EU reist waar vogelgriep geconstateerd is, zolang u pluimveebedrijven of vogelmarkten mijdt en zich aan de

voorzorgmaatregelen houdt, die het ECDC in zijn voorlichtingsmateriaal beschrijft.

Grieppandemie

- Wij weten niet wanneer de volgende pandemie (grootschalige en ernstige wereldwijde epidemie met een nieuw en voor de mens gevaarlijk griepvirus) komt. Ook is niet bekend wat voor virus een dergelijke pandemie zal veroorzaken. Een van de mogelijkheden is dat het H5N1-virus zich zo ontwikkelt of zo verandert dat daaruit een griepvirus ontstaat dat gevaarlijk is voor de mens.
- Op het ogenblik gaat het H5N1-virus dat vogelgriep veroorzaakt niet zomaar van mens op mens over.
- In de twintigste eeuw hebben zich drie pandemieën voorgedaan, namelijk van 1918 tot 1920, in 1957 en in 1968. Deskundigen waarschuwen ervoor dat er altijd weer een nieuwe pandemie kan uitbreken. De EU, de regeringen van de lidstaten, de Wereldgezondheidsorganisatie en andere VN-organisaties bereiden zich momenteel op een dergelijke pandemie voor.
- Inenting tegen de gewone griep (grieprik) biedt geen bescherming tegen een eventueel nieuw (en nog niet bekend) virus van een grieppandemie. Elk griepvaccin is namelijk op een bepaald virus afgestemd.
- De EU en de nationale autoriteiten hebben draaiboeken uitgewerkt om de gevolgen van een grieppandemie voor de gezondheid snel op te vangen. Gepland zijn adviezen ter bescherming van de volksgezondheid (vroegtijdige isolatie en gebruik van mond- en neusmaskers), verstrekking van virusremmers, ontwikkeling van vaccins, noodplannen in de gezondheidszorg, internationale coördinatie, enzovoorts.